# KILKAS – kansainvälisyyttä ja kilpailukykyä

4.4.2018

## Kansainvälisyyttä ja kilpailukykyä kansainvälisistä opiskelijoista

Ulkomaalaisen amk-opiskelijan voi olla joskus vaikea löytää harjoittelu- tai työpaikkaa Suomesta. Viiden ammattikorkeakoulun yhteinen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Euroopan sosiaalirahastosta rahoittama *KILKAS-hanke* loi mallin ja pyrki etsimään keinoja, joilla työllistymistä Suomeen voitaisiin helpottaa. Hankkeessa tehtiin tiivistä ja antoisaa yhteistyötä Seinäjoen, Turun, Tampereen, Oulun ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulujen kesken. Kaakkois-Suomen AMK toimi hankkeen koordinaattorina.

## Kielen merkitys

Yhdeksi isoksi työllistymisen esteeksi todettiin opiskelijoiden heikko suomen kielen taito. Jos yritys ei ole aikaisemmin palkannut ulkomaalaisia harjoittelijoita tai työntekijöitä, kynnys ulkomaalaisen ja enimmäkseen englannin kielellä kommunikoivan opiskelijan palkkaamiseen voi olla hyvinkin korkea.

Suomen kielen heikko osaaminen johtuu usein opiskelijan heikosta motivaatiosta opiskella suomen kieltä. Kielikurssit ovat ehkä opintojen alkuvaiheessa, jolloin opiskelija ei vielä tiedä jäävänsä Suomeen työharjoitteluun tai töihin. Tällöin hän ei panosta riittävästi kielitaitonsa kehittämiseen. Verkostoitumisella, ohjauksella ja yritysyhteistyön avulla opiskelijalle selkiytyy suomen kielen osaamisen suuri merkitys. Opiskelijan suomen kielen taito kehittyy työharjoittelun aikana, kun hän pääsee käyttämään kieltä päivittäin työyhteisössään ja monessa työssä hän pärjättäisiin vallan mainiosti myös englannilla.

## Monipuolista osaamista kansainvälisten opiskelijoiden avulla

Monesti yrityksessä ei ole vielä käsitystä siitä, miten monipuolista osaamista kansainvälinen opiskelija voi tuoda yritykseen: Kansainvälisellä opiskelijalla on usein hyvät kielitaidot (englanti, vieraat kielet ja oma äidinkieli), erinomainen oman kotimaansa kulttuurin tuntemus ja verkostot kotimaassaan. Näitä verkostoja ja tietoja yritys voi hyödyntää esimerkiksi viennin ja tuonnin kehittämisessä. Vieraita kieliä puhuva harjoittelija tarjoaa yritykselle samalla myös ilmaista kielikoulutusta: muut työntekijät voivat halutessaan kommunikoida englanniksi tai vaikka harjoittelijan äidinkielellä.

Joskus työllistymisen esteenä on se, ettei opiskelijalla ole riittävän hyvää kuvaa suomalaisen työelämän pelisäännöistä. Aikakäsitys ja työn tehokkuuden vaatimukset voivat olla eri kulttuureissa hyvin erilaisia ja opiskelijan on oivallettava, että Suomessa on pelattava täkäläisen työelämän säännöillä. Myös työnhaku on eri maissa erilaista ja opiskelija tarvitsee ohjausta siihen, millainen hakemus ja CV toimivat täällä parhaiten.

# Malli työllisyyden edistämiseksi

Työllisyyden edistämiseksi luotiin malli, jonka keskiössä on koko opiskeluajan tarjottava ohjaus. Alkuvaiheessa opintoja ohjaus luonnollisesti painottuu opiskeluun ja kulttuuriin liittyviin aihepiireihin, valmistumisen lähestyessä painopiste siirtyy uraohjauksen puolelle. Verkostoituminen ja suomen kielen taito ovat avainasemassa, samoin erilaiset yrityselämän kanssa tehtävät oppimisprojektit ja laajemmat projektiopinnot.

Hankkeessa kokeiltiin mm. etäharjoittelua, erilaisia uudenlaisia suomen kielen opintoja, kehitettiin opinnäytetyöprosessia, opintojen ohjausta, uraohjausta, alumnitoimintaa sekä työharjoittelun raportointia. Kaikissa ketterissä kokeiluissa oli lähtökohtana työllistymisen edistäminen.

# Hyviä kokemuksia SeAMKissa

SeAMKissa keskityttiin lähinnä etä- ja virtuaaliharjoittelun kokeilemiseen, harjoittelun raportoinnin uudistamiseen, verkostoitumiseen yritysten kanssa sekä ohjauksen kehittämiseen. Erityisesti etäharjoittelusta saatiin hyviä kokemuksia ja se vakiintuneekin jatkossa ihan normaaliksi harjoittelumuodoksi. Etäharjoittelussa opiskelija tekee harjoitteluaan jossain muualla kuin yrityksen tiloissa, mikä mahdollistaa harjoittelijan palkkaamisen myös yhden hengen yrityksiin ja mikroyrityksiin, joilla ei ole tarjota työtiloja harjoittelijoille. Tärkeää etäharjoittelussa on säännöllinen yhteydenpito yrityksen ja harjoittelijan välillä sekä opiskelijan oma-aloitteellisuus ja motivoituneisuus.

SeAMKista hankkeessa olivat mukana Esa Savolainen, Miia Koski ja Päivi Uitti.

Hankkeen blogi, hankkeessa luotu malli sekä sähköinen julkaisu löytyvät osoitteesta www.xamk.fi/kilkas.

Teksti:

**Päivi Uitti**
Lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri